N°. 154. 1844.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 31 December.

Uit hoofde van den NIEUWJAARSDAG *zal deze* Courant, *in plaats van* Donderdag, Vrijdag *worden uitgegeven.*

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten December.

Gisteren zijn de beide wetgevende kamers door den koning in persoon met de volgende aanspraak geopend:

» MIJNE HEEREN DE PAIRS, MIJNE HEEREN DE AFGEVAARDIGDEN,

» Op het oogenblik, toen uwe laatste zitting gesloten werd, trokken verwikkelingen, die ernstig konden worden, mijne bezorgdheid tot zich. De noodzakelijkheid om onze Afrikaansche bezittingen in veiligheid te stellen tegen herhaalde vijandelijke invallen, had ons gedwongen, om in het keizerrijk Marocco oorlog te voeren. Onze dappere, waardiglijk aangevoerde, land- en zeemagt heeft op eene roemrijke wijze en binnen weinige dagen het doel bereikt, dat aan haren moed was aangewezen. De vrede is even snel als de overwinning geweest, en Algeria, waar drie mijner zonen dit jaar de eer hebben gehad van hun Vaderland te dienen, heeft een dubbelen waarborg van veiligheid erlangd, daar wij te gelijker tijd onze kracht en onze gematigdheid hebben aan den dag gelegd.

» Mijn bestuur was met dat der Koningin van Groot-Britannie in verschillen (*discussions*) gewikkeld, die konden doen vreezen, dat de betrekkingen tusschen de beide Staten daardoor mogten lijden. Een wederkeerige geest van goedwilligheid en billijkheid, heeft echter tusschen Engeland en Frankrijk die gelukkige overeenstemming gehandhaafd, die de rust der wereld waarborgt.

» Bij het bezoek, dat ik bij de Koningin van Groot-Britannie heb afgelegd, om haar te betuigen, hoe veel prijs ik stel in de vertrouwelijkheid, welke ons verbindt, en in de wederkeerige vriendschap, waarvan zij mij zoo veel blijken heeft gegeven, ben ik omringd geworden door openbare betuigingen van den meest voldoenden aard voor Frankrijk en voor mij. Ik heb in de gevoelens, jegens mij uitgedrukt, nieuwe onderpanden verworven voor den langen duur van dien algemeenen vrede, die aan ons vaderland eene waardige, krachtige houding naar buiten, eene altijd toenemende welvaart naar binnen en het gerust genot van zijne grondwettige vrijheden verzekert.

» Mijne betrekkingen met de vreemde mogendheden blijven voortdurend vredelievend en vriendschappelijk.

» Gij zijt, mijne heeren, getuigen van Frankrijks voorspoed. Gij ziet overal op ons grondgebied de nationale werkzaamheid, onder de bescherming van wijze wetten, zich ontwikkelen en te midden der openbare orde de vrucht van haren arbeid inoogsten. De toeneming van het openbaar krediet, en het tusschen onze jaarlijksche ontvangsten en uitgaven tot stand gebragt evenwigt getuigen van den gelukkigen invloed, welken deze toestand zoo wel op de algemeene staats-aangelegenheden, als op het welzijn van allen uitoefent.

» De finantiële wetten zullen u onverwijld worden aangeboden. Insgelijks zullen wets-ontwerpen tot verbetering van onze wegen, onze havens, en onze binnenlandsche scheepvaart, alsmede tot voltooijing van onze ijzeren spoorwegen en tot bevordering van onderscheidene zaken van algemeen nut, aan uwe beraadslagingen onderworpen worden.

» Te midden van den voorspoed des lands, heeft de hemel mij in mijnen huisselijken kring gezegend. Hij heeft het aantal mijner kinderen vermeerderd; en het huwelijk van mijnen welbeminden zoon, den hertog *van Aumale*, met eene prinses, aan ons reeds door zoo vele banden verknocht, heeft voor mij en de mijnen stof tot levendige voldoening opgeleverd.

» Mijne heeren, de Voorzienigheid heeft mij eene zware taak en smartelijke beproevingen opgelegd. Ik heb dezelve aanvaard en op mij genomen. Ik heb mij zelven, ik heb mijn geslacht aan de dienst van mijn vaderland gewijd. Tot in eene verre toekomst hunne eensgezindheid, hun geluk te vestigen, ziet daar het doel mijner volstandige pogingen sedert veertien jaren. Ik koester het vertrouwen, dat met uwe getrouwe medewerking God mij in staat zal stellen, om dat doel te bereiken, en dat de erkentelijkheid van het vrije, gelukkige Frankrijk het loon onzer wederkeerige toewijding en de eer mijner regering zijn zal.»

Deze aanspraak werd met groote aandacht aangehoord en met het gejuich van *leve de koning!* ontvangen.

In weerwil van een' dikken mist, die den geheelen dag over de hoofdstad heeft gehangen, was de weg van de Tuilerien naar de zaal der kamer met eene menigte volks bezaaid. Ook in de zaal waren alle plaatsen bezet; de koningin, de graaf *van Parijs* en alle prinsessen in de koninklijke loge, even als de leden van het korps diplomatiek in de hunne; bijzondere opmerking trok een achttal der Arabische chefs, die met den maarschalk *Bugeaud* uit Afrika gekomen zijn, en die men, onder 't geleide van een' officier der spahies en een' tolk, eene bijzondere plaats had aangewezen. Ten een ure verliet de koning onder 't gebulder van het geschut het paleis en trad de zaal in, gevolgd door zijne vier zonen en de deputatie der kamers die hem aan den ingang ontvangen had. De koning sprak de rede met eene krachtige en heldere stem uit.

— De onderscheidene bladen houden zich met discussien bezig over den inhoud der openingsaanspraak, zonder dat dezelve iets bijzonders opleveren. Het belangrijkste voor 't oogenblik is de keus van den president der kamer van gedeputeerden, welke in de zitting van heden geschieden moet. In weerwil dat het *Journal des Débats* de benoeming van den heer *Dupin* scheen voor te staan, schijnt de heer *Sauzet*, de kandidaat van het gouvernement, en de oppositie van haren kant verdeeld te zijn van gevoelen, daar een gedeelte hare stem aan den heer *Dupin*, een ander aan den heer *Odillon Barrot* wil geven. Op het oogenblik dat heden de post vertrekt is het resultaat der eerste stemming in de kamer als volgt: de heer *Sauzet* 164, de heer *Dupin* 95, de heer *Barrot* 63 stemmen. De benoeming van den eerstgemelden is dus wel niet twijfelachtig meer.

Ook de kamer der pairs is heden vergaderd geweest en de graaf *Jaubert* als onlangs benoemd nieuw lid toegelaten. De kamer heeft zich vervolgens in hare bureaux begeven om zich te organiseren en verschillende commissiën te benoemen, waaronder die voor het opmaken van een adres van antwoord.

— De jongste tijdingen uit Oran gewagen volstrekt niets van een' opstand in Marokko op aanzet van *Abd-el-Kader* uitgebarsten, zoo als over Engeland onlangs berigt werd. Integendeel zeggen voormelde berigten, dat de Emir zich steeds te Teza ophoudt, onder toezigt van den cheik *Amdoun* van den stam Ahallaf, en dat zoo hij van daar vertrokken is, het geweest is om zich naar het door den keizer van Marokko hem aangeboden verblijf te begeven.

— Den 15den October ll. werd in het park van den heer *de Gonbairville*, bij Briquebosq, depart. de la Manche, een koningsarend geschoten. Dit dier had om den hals eenen gouden band, met het opschrift in Gothische letters: *Caucasus patria, fulgur nomen, Badinski dominus mihi est, 1750.* — d. i. *De Caucasus is mijn vaderland, bliksem is mijn naam, Badinski is mijn meester, 1750.* Deze prachtige vogel, die bijna eene eeuw oud moet zijn, is aan het museum te St. Lo gezonden.

— De berigten uit Madrid gaan tot den 21sten dezer. Dien dag was de senaat begonnen te beraadslagen over het wetsontwerp tot hervorming der constitutie; de algemeene discussiën daarover

waren reeds afgeloopen en men was aan de behandeling der artikelen begonnen. — De kamer der gedeputeerden hield zich bezig met het budget van eeredienst en het onderhoud der geestelijkheid.

— Ter beurze van heden (27 *December*) waren genoteerd: 5 pCt. 120,90, 3 pCt. 85,50, Nap. r. 9?, Spanje 5 pCt. 36, 3 pCt. ?; Rom. 10?.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 30sten December.

In de op laatstleden Zaturdag gehouden zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft Z. Exc. de Minister van Finantiën de verschillende wetsontwerpen, de begrooting der jaren 1846 en 1847 uitmakende, aangeboden. De hoofdinhoud daarvan, voor wat de cijfers aangaat, is deze:

De wet op de middelen over de jaren 1846—1847 is geraamd op *f* 67,442,322.68, onder welke som is opgenomen *f* 3,365,000, als voorloopig beschikbaar op het vermoedelijk batig slot der Koloniale administratie hier te lande.

De verschillende ramingen der staatsuitgaven beloopen over het jaar 1846 *f* 67,345,107.00½ en over 1847 *f* 67,291,557.00½, zoodat de inkomsten de uitgaven overtreffen met *f* 97,215.67½ over het eerste, en met *f* 150,765.67½ voor het laatste jaar.

Voor ieder der hoofdstukken van de begrooting van staatsuitgaven is geraamd, als volgt:

	1846.	1847.
Huis des Konings.	*f* 1,250,000.00	*f* 1,250,000.00
De Hooge Collegiën van Staat.	» 662,110.00	» 660,310.00
Buitenlandsche Zaken. . . .	» 537,972.00	» 537,972.00
Justitie.	» 2,487,372.00	» 2,513,272.00
Binnenlandsche Zaken. . .	» 4,041,770.00	» 3,995,770.00
Hervormde Eeredienst enz. .	» 1,649,896.52½	» 1,649,896.52½
Roomsch-Katholijke Eeredienst.	» 563,382.85	» 563,382.85
Marine.	» 5,296,732.75	» 5,296,732.75
Nationale Schuld.	» 32,720,221.33	» 32,701,721.33
Finantiën.	» 6,041,824.55	» 6,029,529.55
Oorlog.	» 12,000,000.00	» 12,000,000.00
Koloniën.	» 93,835.00	» 93,000.00
Gelijk bedrag van	*f* 67,345,107.00½	*f* 67,291,557.00½

zijnde eindelijk voor het Hoofdstuk der Onvoorziene Uitgaven eene som van *f* 400,000 geraamd.]

Bij de aanbieding van gezegde ontwerpen heeft Z. Exc. de Minister van Finantiën tot toelichting van den geheelen finantiëlen toestand, en in 't bijzonder met toepassing op de onderhavige begrooting eene redevoering gehouden. In de eerste plaats trad de minister in eenige beschouwingen betrekkelijk den eindelijken uitslag, welken men mogt aannemen, dat de maatregelen, die tot herstel van 's Lands geldmiddelen genomen zijn, zullen hebben, bij voortduring van den staat van rust en kalmte, welke ons door den zegen des Allerhoogsten gegund is, ten einde aan 's Konings regering de gelegenheid te schenken, om de zoo voorspoedig begonnen en voortgezette uitvoering van hare plannen met even veel voorspoed te voleindigen.

In dit deel zijner rede, schetste Z. Exc., hoe thans 's lands geldmiddelen op goeden voet zijn gebragt, nadat nog vóór weinige maanden, die geldmiddelen zich in eenen bijna reddeloozen toestand bevonden.

»De afgrond, zegt de Minister, welke zich voor de eer en het bestaan van Nederland gapende opende, werd gesloten, ten gevolge van eene inspanning van kracht, waarvan de geschiedenis van geen Volk tot nu toe het voorbeeld had opgeleverd. Voorgegaan door zijn beminden Vorst, en, op het voetspoor van dezen, door al de leden van het Doorluchtig geslacht van *Oranje*, bragt ieder zijn offer op het altaar des Vaderlands, en deed dit vrijwillig, dat is door geenen anderen dan door dien zedelijken dwang, betwelken (?) ... onzen landaard te vergeefs gepoogd heeft te verzwakken, en welke eindelijk zijne kracht heeft doen gevoelen zelfs op hen, die den maatregel lang hadden tegengestaan.

» Het Vaderland geniet de vruchten van die edele pogingen. Het geniet die niet alleen in eene tijdelijke redding uit den nood, maar ook in de verbetering der toekomst. »

De verwachtingen, welke men koesterde nopens de opbrengsten uit de Overzeesche Bezittingen, enz., zijn overtroffen geworden. De vrijwillige renteverwisseling is in weinige maanden nagenoeg ten volle en wel tot betere prijzen dan men aanvankelijk had voorgedragen, tot stand gebragt, zoodat men reeds bij het vaststellen der begrooting van 1846 rekent op het volle genot der voordeelen van die verwisseling. De tweede termijn van het Belgische aandeel in onze schuld wordt geregeld afbetaald; de helft daarvan is reeds voldaan; met 1°. Mei van het volgende jaar zal de betaling geheel zijn afgeloopen. Omtrent de plaatsing der, tot voldoening van den eersten termijn, aan Nederland uitgekeerde inschrijvingen in het Belgische Grootboek zijn zoodanig voldoende schikkingen getroffen, dat men de winst, daaruit voortspruitende, vroeger op niet meer dan ten hoogste vier millioen schatte, op niet minder dan zeven millioen durft berekenen.

Dit en meer heeft ten gevolge, dat het bedrag der renten van onze Staatsschuld met ruim *f* 2,600,000 verminderd is, en zulks ondanks ten laste van den Staat gebragt zijn de renten van gelden, gebruikt tot dekking van al de achterstanden en tot afbetaling van *f* 22,000,000 aan de Nederlandsche Handelmaatschappij, waarvan zich de voordeelige gevolgen op de bijdrage der Overzeesche Bezittingen doen gevoelen.

Deze slotsom wordt verkregen, zonder dat het kapitaal der schuld op eene merkelijke wijs verhoogd wordt. Er is toch daargesteld eene vermeerdering van schuld van *f* 374,493,361, maar er is vernietigd *f* 447,396,375, zoodat, als men van de kapitaals-vermindering de *f* 80,000,000 van België aftrekt, de geheele kapitaals-vermeerdering ongeveer zeven millioen, dat is nog geen twee ten honderd van het oorspronkelijk kapitaal, bedraagt.

Het strekt tot een levendig genoegen, hierbij te mogen opmerken, dat de belangrijke en verdiende rijzing onzer openbare fondsen reeds aanvankelijk gestrekt heeft om de opoffering, welke de Natie zich in het belang van het Vaderland heeft getroost, aanmerkelijk te lenigen, en dat men, bij eenen voortdurenden staat van vrede naar buiten en rust binnen 's lands, schijnt te mogen verwachten, dat het door de deelnemers in de leening geleden kapitaalsverlies in een kort tijdsbestek, ten gevolge der voortdurende rijzing van de 3 per cents fondsen, zal verdwenen zijn.

Die zelfde staat van vrede en van inwendige rust zal binnen weinige jaren de gelegenheid kunnen doen ontstaan, om voor de schatkist de verdere voordeelen te verwezentlijken, waartoe de daarstelling van het nieuwe 4 per cents fonds den grondslag heeft gelegd.

Ten *tweede* geeft Z. Exc. een overzigt van de verhouding der staatsuitgaven tot de inkomsten; van de tot stand gebragte bezuinigingen, van de verschillende uitgaven van den Staat, en eindelijk van de wezentlijke lasten aan de ingezetenen opgelegd.

De Staatsuitgaven, welke bij de begrooting van 1845, in verband met eenige latere wetten, vastgesteld waren op een bedrag van *f* 70,053,643.87½, zijn bij de voor 1846 ontworpene begrooting geraamd op niet meer dan *f* 67,345,107, waaronder nog drie ton voor amortisatie van schuld, in 1845 voor memorie gebragt.

Bovendien moet men nog in aanmerking nemen, dat thans posten op de begrooting zijn gebragt, welke er vroeger niet op voorkwamen; dat eene uitgaaf van *f* 47,300 op justitie, voor de gevangenissen, meer is gesteld; dat het burgerlijk pensioenfonds voor *f* 75,000 hooger voorkomt.

Dit alles in aanmerking nemende, ziet men, dat, terwijl in 1843 de uitgaven nog *f* 71,731,078 beliepen, ze thans worden voorgedragen tot *f* 66,883,307, hetgeen eene besparing van *f* 4,847,771 aanwijst, voorts *f* 2,600,000 door renteverminderingen verkregen.

De *middelen* tot dekking van de voorgestelde uitgaven laten voor 1846 een overschot van *f* 97,215, en voor 1847 van *f* 150,765.

Z. Exc. durft zich vleijen, dat hij zich mag verlaten op de juistheid der raming van die middelen, en dat de Kamer dit vertrouwen zal deelen, nadat hij haar verschillende bijzonderheden zal hebben doen kennen. 1°. Dat het batig overschot van het bijna afgeloopen jaar meer oplevert, dan bij de raming voor dat jaar op dezelfde grondslagen, als die voor 1846 en 1847 gevestigd, was aangewezen; 2°. dat in de nu afgeloopene elf maanden van dit jaar de inkomsten uit de onderscheidene belastingen, de loterij en posterij voortspruitende, ruim *f* 800,000 meer, dan in de daarmede overeenstemmende maanden van 1843 hebben opgebragt, en ook de raming van 1844, met een gelijk bedrag zijn te boven gegaan. Daarenboven is voor 1846 en 1847 nog niet de volle som ingevuld van de verhooging, verkregen door de aflossing der schuld aan de Nederlandsche Handelmaatschappij, en is onder de middelen niet opgenomen het overschot dat, blijkens de berekening, gevoegd bij de voordragt tot aanvulling der middelen over 1844 en 1845, in het laatstgemelde jaar verkregen zal worden en ook, zoo Z. Exc. hoopt, over het eerstgemelde jaar zal aanwezig zijn.

Zoodra het juiste beloop daarvan zal bekend zijn, zal bij de wet eene nadere, voor de schatkist voordeelige, bestemming daaraan kunnen worden gegeven.

Z. Exc. zegt, dat de Staatsbegrootingen allengs verbeteringen zullen ondergaan door de achtereenvolgende vernietiging der staatsschulden, door eene vermindering der pensioenen, waarvan, om de verschillende en herhaalde organisatiën, het bedrag zoo aanzienlijk heeft moeten klimmen, en, eindelijk, in eene niet zeer verwijderde toekomst, door eene nadere besparing op de renten der staatsschuld.

Z. Exc. meent te mogen zeggen, dat de uitgaven, welke betrekking hebben tot het beheer van den Staat, thans tot zoodanig bedrag verminderd zijn, dat zij den toets kunnen doorstaan der vergelijking van hetgeen in andere Rijken daaraan wordt besteed, evenzeer als van hetgeen vroeger in ons Vaderland, onder eene orde van zaken, die men *a priori* goedkooper zou geacht hebben, tot hetzelfde doel werd uitgegeven.

De ingediende ontwerpen van wet zullen worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

Daar het getal aanwezige leden niet voldoende is, om eenig besluit te nemen, gaat de vergadering uiteen.

De heeren *van Dam van Isselt* en *van Rosenthal* hebben zwarigheden in het midden gebragt nopens de wettigheid der gehoudene bijeenkomst. De heer *van Goltstein* heeft dit bestreden en geoordeeld, dat noch de Grondwet noch het reglement van orde de plaats gehad hebbende handelingen verboden.

— De *Staats-Courant* behelst heden een koninklijk besluit van den 18den December, omtrent het tijdelijk in kracht blijven van het besluit van 24 Junij 1843 (*Staatsblad n°. 26*), betreffende de regten op den doorvoer, in verband met de wet van 14 December 1844.

— Z. Exc. de Minister van Finantiën heeft bekend gemaakt, dat van het kapitaal inschrijvingen nationale schuld, rentende 5 pCt., hetwelk op den 7den dezer in de vijfde reeks ter aflossing of verwisseling is uitgeloot, groot 10 millioenen, ten gevolge van de gedane verklaringen, met 1° Januarij aanstaande wordt afgelost *f* 264,500, en dat mitsdien wordt verwisseld in inschrijvingen 4 pCt. *f* 9,735,500.

— Bij besluit van 6 September ll. heeft Z. M. tot den adelstand verheven den heer *A. van Haeften* te Utrecht.

— Z. M. heeft, bij besluit van den 8sten dezer, n°. 41, bepaald, dat, ter begunstiging van de koloniale werving, voortaan aan de aangenomene recruten *f* 24 als handgeld zal worden uitbetaald, en dat de aanbrenger zal bekomen eene premie van *f* 9. Aan de recruten, die voorloopig zullen goedgekeurd zijn, zal reeds een derde gedeelte van hun handgeld kunnen worden uitbetaald, terwijl zij, bij goedkeuring te Harderwijk, de overige twee derde gedeelten, of *f* 16, zullen ontvangen. Zij, die tot een engagement voor de koloniale dienst genegen zijn, vinden daartoe aan het bureau van den plaatselijken kommandant in de garnizoenssteden, en bij de heeren burgemeesters ten platten lande, gelegenheid.

— Bij Koninklijk besluit van den 25sten October jl., n°. 70, is eene commissie ingesteld, om de Regering voor te lichten en raad te geven omtrent alle zoodanige belangen voor het Rijks museum te Amsterdam, welke niet geacht kunnen worden te behooren tot het dagelijksch beheer dier inrigting, en zijn tot leden dier commissie, benevens den directeur van gezegd museum, benoemd de heeren: Mr. *J. de Vries*, lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut en secretaris van den raad van bestuur der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten, *A. Brondgeest*, lid van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, en *P. E. H. Praetorius*, lid van den raad van bestuur der Koninklijke Akademie van beeldende kunsten.

— Bij resolutie van den Minister van Finantiën, van den 21sten dezer, is, krachtens Zr. Ms. besluit van den 30sten Augustus jl., n°. 3, vastgesteld eene 195ste Loterij. Dezelve zal bestaan uit *een en twintig duizend vijf honderd* loten, *tien duizend zeven honderd vijftig* prijzen en *veertien* premien, overeenkomstig het plan daaraan gehecht.

De collecte dezer loterij zal geopend worden op Maandag, den 27sten Januarij 1845 en worden gesloten op Zaturdag, den 8sten Februarij daaraanvolgende. De trekking van de *eerste* klasse der loterij zal aanvangen den 24sten Februarij 1845.

— Volgens de heden ontvangene berigten nopens den toestand der rivieren, zat eergisteren schier allerwege het ijs vast, en was het water overal vallende. De dijken en overlaats-werken waren in goeden staat; terwijl men op sommige punten alles in gereedheid bragt, om, zoo het noodig mogt worden, noodkeeringen te stellen.

Te Keulen stond de Rhijn den 27sten op 6 vt. 2 duim.

— Uit Amsterdam schrijft men van 29 December:

„ Gisteren heeft nabij deze stad, op den Buiten-Amstel, voor de onder de gemeente Nieuwer-Amstel gelegene Herberg *Zorgvlied* eene harddraverij van zestien arresleden plaats gehad, bij welken wedstrijd de prijs, in een fraai arretuig bestaande, gewonnen is door *P. Bouman*, uit de Beemster, en de premie, zijnde twee hoofdstellen, door *Galesloot* van Amsterdam.

Het fraaije en zachte weder had zulk een' ontzettenden toevloed van aanschouwers naar buiten gelokt, en de breede rivier was met zulk eene overgroote menigte van wagens, sleden, schaatsenrijders en voetgangers overdekt, dat men zelfs eenigzins beducht begon te worden, dat het ijs, ondanks deszelfs geweldige dikte, het gewigt der opeengepakte volkshoopen niet zou kunnen dragen. Alles is echter zonder ongelukken afgeloopen.

Dat intusschen de opgevatte vrees niet geheel ijdel was, is nog dien zelfden dag gebleken door eene opening, welke zich iets nader bij de stad, zoo het schijnt door afwijking en verschuiving in het ijs gevormd heeft. Tegen het daaruit mogelijker wijs te ontstaan gevaar heeft het bestuur van Nieuwer-Amstel terstond door het stellen van kenmerken, en toen de avond viel, door het plaatsen van eenen wachter met licht, de noodige voorzorgen genomen.

— De *Utrechtsche Courant* deelt eene specifieke opgave mede van voorwerpen, welke, volgens eene officiële aanschrijving van den officier van justitie te Utrecht, in den avond van den 23sten dezer, door middel van eenen valschen sleutel en inwendige braak, uit een bewoond huis aldaar zijn ontvreemd. Die opgave bestaat in een aanzienlijk getal effecten, gouden en zilveren voorwerpen, die in eene zilveren trommel, een klein kistje, eene spanen doos, enz. geborgen waren; te zamen eene aanzienlijke waarde uitmakende.

— De jongste tijdingen uit Batavia gaan tot den 24sten Augustus ll. Onder andere bijzonderheden bevatten de berigten van die dagteekening de vermelding der begrafenis van wijlen Z. Exc. den Gouverneur-Generaal Mr. *P. Merkus*. Deze heeft te Soerabaya plaats gehad op den 15den Augustus, en werd bijgewoond door eene ontelbare schare, wier aandoening getuigde van de ongeveinsde droefheid, die allen bezielde.

Nadat het lijk van den beminden Landvoogd in den grafkelder was nedergelaten, is, door den Wel-Eerw. Heer *A. Westenbrink Meijer*, predikant der hervormde gemeente te Soerabaya, eene treffende lijkrede uitgesproken.

Ingevolge de daartoe door den waarnemenden Gouverneur-Generaal gegeven bevelen, zijn, op het oogenblik der ter aarde bestelling, behalve te Soerabaya, ook te Batavia, Samarang, Soerakarta en Djocjokarta, 21 minuutschoten gelost, welk zelfde eerbewijs ook bewezen is door de commandants-oorlogsschepen ter reede van Batavia, Samarang en Soerabaya, terwijl de vlaggen en wimpels van alle in die havens aanwezige oorlogsschepen half stang en stok waren geheschen.

— In den namiddag van den 31sten Julij is op de hoofdplaats van het regentschap Negrowo, residentie Kedirie, in eene inlandsche woning brand ontstaan, welke in de nabijgelegene woningen overslaande, binnen korten tijd nog 98 bamboezen huizen vernielde. Aan de spoedig aangebragte hulp en het beleid der ambtenaren van het plaatselijk bestuur is het te danken geweest, dat de Europesche gebouwen, de woning van den regent en de gouvernements pakhuizen, welke in de nabijheid gelegen waren, en ten gevolge eener hevige windvlaag in groot gevaar verkeerden, onbeschadigd zijn gebleven.

— Door den Vice-President van den Raad, waarnemenden Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, zijn benoemd:

Tot ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Makasser, *W. de Val*, thans die functiën waarnemende; tot secretaris bij het collegie van boedelmeesteren te Batavia, *J. W. Rudolph*, thans hoofdcommies bij de algemeene rekenkamer; tot lid der subcommissie van onderwijs te Samarang, *H. H. Schiff*, predikant bij de hervormde gemeente aldaar; tot lid der subcommissie van onderwijs te Soerabaya, *L. J. Jeekel*, adsistent-resident voor de politie aldaar, en tot leden van het roomsch-katholijk weeshuisbestuur te Samarang, *K. J. Odenthal*, *J. J. Essers*, *J. van Maanen* en *D. H. Peeters*.

Wegens vertrek naar elders eervol ontslagen, de president van het roomsch-katholijk weeshuisbestuur te Samarang, *F. Schultze*.

Op verzoek eervol ontslagen, de leden van het roomsch-katholijk weeshuisbestuur te Samarang, *T. Staal* en *P. Dresen*.

Uit hoofde van vertrek naar Nederland eervol ontslagen, het lid der subcommissie van onderwijs te Soerabaya, *G. Eisinger*.

Eervol uit 's Lands dienst ontslagen, de assistent der derde klasse bij de nopal-cultuur en cochenilleteelt, *G. Bish*.

Voorts is aan *G. Stephen* admissie verleend als translateur in de armenische en engelsche talen te Batavia.

Door gemelden waarnemenden Gouverneur-Generaal zijn bij het militair departement bevorderd:

Tot intendant van de eerste klasse der militaire administratie (hoofd-intendant), de intendant der tweede klasse, *F. Schultze*; bij het personeel der artillerie, tot kapitein, de eerste luitenant *J. W. Calkoen*, van het materieel; tot tweede luitenants, de serjanten *A. G. de Haan* en *J. T. C. Harst*, en bij het materieel der artillerie, tot eersten luitenant, de tweede luitenant *G. R. P. Umbgrove*, van het materieel; tot chirurgijn der derde klasse, *J. J. Hohmann*, thans élève van de chirurgie (soldaat voor memorie).

Op verzoek eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen: de tweede luitenant der artillerie *C. Albrecht*, en de tweede luitenant der infanterie *W. C. Happé*.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van ll. Zaturdag was de fondsnotering: Ned. 2$^1/_2$ pCt. 64$^5/_8$, 5 pCt. 99$^{13}/_{16}$; 3 pCt. A. Amort.-Syndic. 4$^1/_2$ pCt. 99$^{13}/_{16}$; 3$^1/_2$ pCt. 91$^7/_8$; 4 pCt. W 98$^3/_4$; Arnh. Spoorw. 104$^3/_4$; Rusland 5 pCt. 109; Certif. 1[illegible] en 1833 100$^1/_2$; 4 pCt. bij *Hope* 92$^7/_8$; Id. bij *Stiegl.* 91$^9/_{16}$; Spa[illegible] 25; dito Onbep. 24$^1/_8$; 3 pCt. 38$^3/_8$; Passive 7; Uitgest. te Pa[illegible] 8$^3/_{16}$; Coupon dito 29; Oostenr. 5 pCt. 106$^1/_4$; Metall. 110$^1/_2$

*** BREDA, den 28. December 1844. — Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen *ZOON*, de Hoogwelgeboren Vrouwe PHILIPPINA ELIZABETH SIX, geboren KUIJSTEN VAN HOESEN.

Eenige Kennisgeving.

*** De Ondergeteekende, Hof-Mechanicus van Z. M. den Koning enz., heeft de eer, ter kennisse van het geachte publiek te brengen, dat hij op *Dingsdag den 31. December* 1844, aanvang des avonds ten 7 ure, in de Zaal van het Casino in het *Hof van Holland*, eene buitengewone representatie zal geven. Een 50tal NIEUWE TOURS D'ADRESSE, afgewisseld door MECHANISCHE KUNSTSTUKKEN, en Lachverwekkende SCENES van Mimische en Plastische voorstellingen in vele Jaren hier niet vertoond, zullen den geëerden aanschouwers eenen aangenamen avond bezorgen. Alles breeder bij Circulaires omschreven, welke gratis verkrijgbaar zijn aan bovengemeld Locaal.

D. L. BAMBERG.

Met Toestemming der Stedelijke Regering.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Het TOONEELGEZELSCHAP onder de Zinspreuk: *Aan de Weldadigheid gewijd*, zal op ZATURDAG DEN 4. JANUARIJ aanstaande eene *DERDE REPRESENTATIE* ten Voordeele der Armen geven, bestaande in:

ROBERT OF DE STRUIKROOVERS, Beroemd Tooneelspel in vijf Bedrijven, versierd met Koren, Optogten, Gevechten, enz. Na hetzelve: DE MEDEMINNAAR VAN ZICH-ZELVEN, Blijspel met Zang in één Bedrijf. Tusschen beide Stukken zal er door een der Leden van het Gezelschap, eenige door hem vervaardigde DICHTREGELEN als een NIEUWJAARSWENSCH worden voorgedragen.

Aanvang des avonds ten 6 uren precies.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

1ste Rang, 75 Cents. 2de Rang, 50 Cents. 3de Rang, 30 Cents.
Heeren Militairen, 2de Rang, 35 Cents. 3de Rang, 20 Cents.

OOGLIJDERS.

Bij eene missive in dato 26 December jl. verwittigt de beroemde *OOGARTS*, de Heer Dr. CARRON DU VILLARDS, aan den Ondergeteekende, dat ZEd. op 15 Januarij aanstaande zich ter dezer Stede zal begeven, en er acht dagen zal verblijven gedurende welk tijdvak ZEd. zich voor alles, wat tot de *Oogheelkunde* behoort, zal verleenen, zoo voor de Lijders buiten als binnen deze Stad. Terwijl op aanmoediging van gemelden Heer, de Ondergeteekende zich aanbiedt tot het geven van verdere inlichtingen en zich met de voorbereidende en opvolgende behandeling belast.

BREDA, den 30. December 1844.

R. A. VERLEGH Rz.,
Stads Heel- en Vroedmeester,
Voorheen Heel- en Vroedmeester in het groot Burger-Gasthuis te Antwerpen.

TE HUUR
om te aanvaarden den 15. Maart 1845:

EENE WELBEKLANTE EN IN WERKING ZIJNDE ZOUTZIEDERIJ, met nevenstaande groote MODERNE HUIZINGE met HOF, gelegen te *Bergen-op-Zoom*, Provincie *Noord-Braband*.

De Eigenaar stelt (des noodig) zijne ZOUTKEET en HUIZINGE tot B[e]rg van de regten op het Zout, onder voorwaarden van een te [b]waarborg van dezelfde waarde op andere plaatsen, of wel te [B]ergen-op-Zoom, tot gemak van de Belasting.

Adres met *franco* Brieven te *Berchem* bij *Antwerpen*, Sectie 1, no. 21.

DOMEINGOEDEREN
VAN
Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

HOUTVERKOOPING.

De RENTMEESTER van de Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Oosterhout*, zal, als daartoe behoorlijk gemagtigd, ten overstaan van den Notaris Mr. H. C. A. VAN WEEL, residerende te *Oosterhout*, in het Openbaar, VERKOOPEN:

Op *Dingsdag den 7. Januarij* 1845, des voormiddags, precies ten 9 ure, ten Huize van J. OLIESLAGERS, in *de Beurs*, te *Oosterhout*.

4 Kavels Zes- en zevenjarig SCHAARHOUT, in het *Slotbosch*, onder *Oosterhout*.
17 —— Zware ESSCHENBOOMEN, staande langs den *Bovensten Weg* en den Polder *het Broek*, onder *Oosterhout*.
35 —— MASTENBOOMEN, geschikt voor allerhande soorten van HEIN- en GERIEFHOUT, staande in het Bosch genaamd *de Kroontjes*, in de nabijheid van de *Heldehoeve*, onder *Oosterhout*.
4 Kavels BEUKEN en EIKENBOOMEN, staande bij de opgemelde Hoeve.
15 —— MASTENDUNSEL en ONDERSLAG, liggende in het Bosch, genaamd *de Vijftig Bunders*.

En op *Woensdag den 8. Januarij* 1845, almede des voormiddags, precies ten 9 ure, ten Huize van de Wed. VAN DE NOORT, in *de Zwaan*, te *Oosterhout*.

15 Kavels MASTENDUNSEL en ONDERSLAG, liggende in het Bosch, genaamd *de Honderd Bunders*, onder *Oosterhout*.
3 —— 25jarig MASTENHOUT, bijzonder geschikt voor HEIN- en GERIEFHOUT, staande in het Bosch genaamd *het Moerken*, onder *Oosterhout*.
344 Stuks Extra Zware MASTENBOOMEN, zeer geschikt voor TIMMERHOUT, verdeeld in 62 Kavels, staande in het opgemelde Bosch *het Moerken*.

De Conditiën voor deze Verkooping, liggen, van heden af, dagelijks, ter lezing, ten Kantore van den opgenoemden Rentmeester, bij wien nadere informatiën zijn te bekomen.

OOSTERHOUT, den 13. December 1844.

De Rentmeester voornoemd,
G. BERMAN.

*** MR. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke van zijnen Principaal, op Vrijdag den 3den Januarij 1845, beginnende des Voormiddags ten 10 Ure, aan de Westzijde van de Haven, te *Breda*, aan de meestbiedenden, PUBLIEK VERKOOPEN:

EENE AANZIENLIJKE PARTIJ HOUTMATERIALEN,

bestaande in: Circa 140 stuks zeer kort gebruikte 1½ duimsche SLIJPDEELEN. Eene groote partij nieuwe EIKEN PLANKEN van differente lengte en zwaarte, alsmede een aantal SCHALEN en AFZAAGSELS, STRUIKBLOKKEN, KAGCHEL- en verder BRANDHOUT, enz.

Alles voor de Verkooping aldaar, voor een' ieder te zien.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, zijn de volgende HOLLANDSCHE NIEUWJAARSGESCHENKEN voorhanden:

Vaderlandsch A. B. Boek, of trekken en merkwaardigheden uit de Vaderlandsche Geschiedenis . . . . ƒ 1,00.
Nieuw prent A. B. C. Boek voor lieve Kinderen . . » 0,75.
Geschiedenis van Koenraad Waaghals, tot aanbeveling van voorzigtigheid en bedachtzaamheid . . . . » 0,90.
Otto en Sofia, of nieuwe onderhoudende verhalen . » 1,25.
C. Schmid, Klaverblad van Verhalen . . . . . » 1,80.
—— Hendrik von Eichenfels, eene vertelling voor Kinderen en Kindervrienden . . . . » 0,75.
De Zonnebloem, handwijzer ten hemel, of deugd en godsdienstige aankweekende Verhalen . . . . . » 1,80.
Kunt gij al tien tellen? Een nieuw Prenteboekje door grootvader Sprankhof . . . . » 0,50.
Klein Museum voor de Jeugd . . . . . . » 0,60.
Tafereelen voor de Nederlandsche Jeugd, ter vorming van verstand en hart . . . . » 0,90.
Het vogelen ABé-Boek met 25 gekleurde plaatjes . » 0,90.
Vijf verhalen voor de Jeugd . . . . . . » 0,35.
F. de Looy, De Heer Hendrik Reinhart en zijne Zonen of het voorbeeldige Huisgezin . . . . . . » 0,60.
Moritz Thieme, Eduard en Tony, met 17 vignetten. » 0,90.
G. Los, Pz., Galerij van mannelijke Bedrijven voor de Nederlandsche Jeugd . . . . » 0,50.
—— Galerij van vrouwelijke Bedrijven voor de Nederlandsche Jeugd . . . . » 0,50.
—— Vaderlandsch Prentgeschenk voor de lieve Jeugd. » 1,20.
R. Blumauer, De vertellende Grootvader onder zijne Kinderen . . . . » 0,90.
A. Willmar, De vertell. Grootmoeder onder hare Kinderen » 1,10.
Het geredde Huisgezin. Een verhaal voor [illegible] » 0,60.
De [illegible] Een verhaal voor de Jeugd » [illegible]
Vrolijke Winteravonden voor goede Kinderen . . » 0,75.
C. Schmid, De Aardbeziën en de kleine Schoorsteenveger . . » 0,85.
Geschiedkundige vertellingen voor den kinderlijken leeftijd. » 0,35.
Leerzame vertellingen voor Kinderen . . . . . » 0,70.
Zakspiegeltje voor onderzoekende Kinderen van 5-8 jaren. » 0,75.
C. Müller, De Naarstigheid der Kinderen beloond, in aangename en leerzame Verhalen en Gesprekken . . . . » 0,50.
T. van Spall, De kleine Sophia . . . . . . » 0,75.
Mijne Gevangenissen. Gedenks. van *Silvio Pellico* 4 deeltjes » 1,00.
Klein Natuurkundig Museum met platen. 4 deelen . . » 1,00.
De kleine Reizigers rondom de wereld. 2 deeltjes. . » 0,50.
Keur van Fabelen en leerzame Verdichtselen. 2 deeltjes. » 0,60.
Korte levensbeschrijving van beroemde Nederl. Kinderen. » 0,25.
Lotgevallen van Kapitein Guliver. Verkorte uitg. 2 deeltjes. » 0,60.
Vermakelijke Avondstonden. 2 deeltjes . . . . » 0,60.
Levensgeschiedenis van Michiel de Ruiter . . . . » 0,25.
Oude Geschiedenis, 4 deeltjes met houtsneêplaten . . » 0,80.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.